

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

La Sindicatura, en la seva reunió del dia 27 de juny del 2013, ha examinat el document que li ha tramès el M. I. Sr. Cap de Govern, registrat en data 26 de juny del 2013, sota el títol **Projecte de llei sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord Monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea** i, exercint les competències que li atribueix el Reglament del Consell General en els articles que es citaran, ha acordat:

1. D'acord amb els articles 18.1.d) i 82, admetre a tràmit aquest escrit, sota la qualificació de Projecte de llei i procedir a la seva tramitació com a tal, sota el procediment d'urgència.
2. D'acord amb l'article 92.2, ordenar la seva publicació i obrir un període de set dies i mig per a la presentació d'esmenes. Aquest termini finalitza el dia 10 de setembre del 2013, a les 13.30h.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 27 de juny del 2013

Vicenç Mateu Zamora

Síndic General

Projecte de llei sobre la introducció de l'euro en el marc de l'Acord Monetari signat entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea

Índex

Títol I. Introducció

Article 1. Objecte

Article 2. Definicions

Títol II. Autoritats competents

Article 3. Autoritats Nacionals Competents

Article 4. Oficina Central Nacional

Article 5. Centre Nacional d'Anàlisi de Monedes

Article 6. Centre Nacional d'Anàlisi

Article 7. Institut Nacional Andorrà de Finances

Article 8. Ministeri encarregat d'Interior

Article 9. Ministeri encarregat de les Finances

Títol III. Subjectes obligats

Article 10. Persones físiques

Article 11. Entitats que manegen efectiu

Títol IV. Normes relatives a monedes i bitllets

Capítol I. Normes relatives a les monedes

Article 12. Emissió

Article 13. Denominacions o valors nominals

Article 14. Disseny de les cares nacionals

Article 15. Ús del disseny de la cara comú de les monedes d'euro

Article 16. Monedes commemoratives

Article 17. Monedes de col·lecció

Article 18. Autenticació de les monedes d'euro

Article 19. Prova requerida i màquines de tractament de monedes

Article 20. Retirada i reemborsaments de les monedes d'euro no aptes per a la circulació

Article 21. Empaquetat de les monedes d'euro no aptes per a la circulació

Article 22. Verificacions de les monedes d'euro no aptes per a la circulació

Article 23. Mesures de control i establiment de mesures correctores

Article 24. Informes, avaluació i comunicació

Capítol II. Normes relatives als bitllets

Article 25. Denominacions i requisits dels bitllets d'euro

Article 26. Autenticació dels bitllets d'euro

Article 27. Classificació i tractament dels bitllets d'euro per màquines de tractament de bitllets

Article 28. Detecció de bitllets d'euro no aptes

Article 29. Excepcions

Article 30. Bescanvi de bitllets d'euro autèntics deteriorats

Article 31. Retirada dels bitllets d'euro

Article 32. Procediment comú de prova per a màquines de tractament de bitllets

Article 33. Activitats de vigilància i imposició de

mesures correctores

Article 34. Obligacions d'informació

Títol V. Prevenció del frau i de la falsificació

Capítol I. Monedes

Article 35. Obligacions de les entitats que manegen efectiu en relació amb les monedes d'euro

Article 36. Obligació d'entrega de monedes falsificades

Article 37. Medalles i fitxes

Article 38. Excepcions en medalles i fitxes

Article 39. Autorització d'excepcions en medalles i fitxes

Capítol II. Bitllets

Article 40. Obligacions de les entitats que manegen efectiu en relació amb els bitllets d'euro

Article 41. Detecció de bitllets d'euro falsificats

Article 42. Obligació d'entrega de bitllets d'euro falsificats

Article 43. Bitllets no autoritzats

Article 44. Normes de reproducció dels bitllets d'euro

Article 45. Aplicació de mesures contra la reproducció irregular de bitllets d'euro

Títol VI. Cooperació i assistència

Article 46. Autoritats competents en relació amb la cooperació i l'assistència

Article 47. Centralització de la informació a escala nacional

Article 48. Recollida i accés de dades tècniques i estadístiques

Article 49. Cooperació per a la protecció de l'euro contra la falsificació

Article 50. Capacitat jurídica de l'EUROPOL

Títol VII. Taxes

Article 51. Taxa de tractament de monedes

Article 52. Taxa de tractament de bitllets

Títol VIII. Règim sancionador

Article 53. Competències

Article 54. Subjectes infractors

Article 55. Infraccions administratives

Article 56. Procediment sancionador

Article 57. Sancions

Article 58. Terminis i prescripció

Article 59. Responsabilitat

Article 60. Recursos

Disposicions finals

Entrada en vigor

ANNEX

Annex I. Símbol al qual es fa referència a l'article 1

Exposició de motius

Abans de la firma de l'Acord Monetari entre el Principat d'Andorra (d'ara endavant també "Andorra") i la Unió Europea, el 30 de juny del 2011, Andorra no tenia una moneda oficial, ni havia celebrat cap acord monetari, ni amb Estats Membres de la Unió Europea, ni amb països tercers. Les monedes i els bitllets d'Espanya i França s'utilitzaven a Andorra *de facto* i van ser substituïts per bitllets i monedes d'euro l'1 de gener del 2002, després que l'1 de gener del 1999, l'euro va substituir les monedes dels Estats Membres participants en la tercera etapa de la Unió Econòmica i Monetària, entre els quals hi havia Espanya i França, de conformitat amb el Reglament del Consell (EC) núm. 974/98, del 3 de maig del 1998, sobre la introducció de l'euro. Andorra també havia emès algunes monedes de col·lecció denominades *diners*.

Segons s'estableix en l'Acord Monetari, Andorra té el dret d'emetre monedes d'euro i té l'obligació de donar curs legal als bitllets i a les monedes d'euro emeses pel Sistema Europeu de Bancs Centrals i pels Estats Membres que han adoptat l'euro com a moneda oficial. L'Acord Monetari també permet a Andorra continuar emetent monedes de col·lecció denominades *diners*, que són de curs legal a Andorra. Addicionalment, de conformitat amb el citat Acord Monetari, Andorra té el dret d'utilitzar l'euro com la seva moneda oficial, segons estableixen el Reglament del Consell (CE) núm. 1103/97, del 17 de juny del 1997, sobre determinades disposicions relatives a la introducció de l'euro i el Reglament del Consell (CE) 974/98 del 3 de maig del 1998 sobre la introducció de l'euro.

Aquest Projecte de Llei s'estructura en vuit (8) títols: Títol I. Introducció, Títol II. Autoritats

Competents, Títol III. Subjectes Obligats, Títol IV. Normes relatives a monedes i bitllets, Títol V. Prevenció del frau i de la falsificació, Títol VI. Cooperació i assistència, Títol VII. Taxes i Títol VIII. Règim sancionador; i té com a finalitat garantir el correcte compliment dels compromisos adquirits per Andorra, amb la signatura de l'Acord Monetari en relació amb l'adopció de tots els actes jurídics i normes de la Unió Europea mencionats a l'Annex de l'Acord relatiu a normes comunitàries sobre bitllets i monedes d'euro i a la prevenció del frau i de la falsificació de bitllets i monedes d'euro.

Concretament, les disposicions incorporades al marc jurídic andorrà mitjançant aquest Projecte de llei són les següents:

- Normes sobre bitllets i monedes d'euro:
- Reglament (CE) 975/98 del Consell, del 3 de maig del 1998, relatiu als valors nominals i les especificitats tècniques de les monedes d'euro destinades a la circulació.

Modificat per:

Reglament (CE) 423/1999 del Consell, del 22 de febrer del 1999, pel qual es modifica el Reglament (CE) 975/98 relatiu als valors nominals i les especificitats tècniques de les monedes d'euro destinades a la circulació.

Reglament (UE) 566/2012 del Consell, del 18 de juny del 2012, que modifica el Reglament (CE) 975/98 relatiu als valors nominals i les especificitats tècniques de les monedes d'euro destinades a la circulació.

- Conclusions del Consell, del 10 de maig del 1999, sobre el sistema de control de la qualitat de les monedes d'euro.
- Conclusions del Consell del 23 de novembre del 1998 i del 5 de novembre del 2002, sobre les monedes de col·lecció.
- Recomanació C(2008) 8625 de la Comissió, del 19 de desembre del 2008, relativa a la fixació de directrius comuns respecte a les cares nacionals i l'emissió de monedes d'euro destinades a la circulació (2009/23/CE).
- Reglament (UE) 651/2012 del Parlament Europeu i del Consell, del 4 de juliol del 2012, relatiu a l'emissió de monedes d'euro.
- Comunicació de la Comissió C(2001) 600, del 22 d'octubre del 2001, relativa a la protecció dels drets d'autor sobre el disseny de la cara comú de les monedes d'euro (2001/C 318/03).
- Reglament (UE) 1210/2010 del Parlament Europeu i del Consell, del 15 de desembre del 2010, relatiu a l'autenticació de les monedes d'euro i el tractament de les monedes d'euro no aptes per a la circulació.

- Orientació del Banc Central Europeu BCE/2003/5, del 20 de març del 2003, sobre l'aplicació de mesures contra la reproducció irregular de bitllets d'euro i sobre el canvi i la retirada de bitllets d'euro.

Modificada per:

Orientació del Banc Central Europeu BCE/2013/11, del 19 d'abril del 2013, que modifica l'Orientació del Banc Central Europeu BCE/2003/5 sobre l'aplicació de mesures contra la reproducció irregular de bitllets d'euro i sobre el canvi i la retirada de bitllets d'euro.

- Decisió del Banc Central Europeu BCE/2013/10, del 19 d'abril del 2013, sobre les denominacions, especificacions, reproducció, canvi i retirada dels bitllets d'euro.
- Reglament (UE) 2532/98 del Consell, del 23 de novembre del 1998, sobre les competències del Banc Central Europeu per imposar sancions que ha estat transposada al Projecte de llei adaptant-la al fet que Andorra no és un Estat Membre de la Unió Europea.
- Normes relatives a la prevenció del frau i de la falsificació:

- Reglament (CE) 1338/2001 del Consell, del 28 de juny del 2001, pel qual es defineixen les mesures necessàries per a la protecció de l'euro contra la falsificació.

Modificat per:

Reglament (CE) 44/2009 del Consell, del 18 de desembre del 2008, que modifica el Reglament 1338/2001 pel qual es defineixen les mesures necessàries per a la protecció de l'euro contra la falsificació.

- Decisió 2003/861/CE del Consell, del 8 de desembre del 2003, relativa a l'anàlisi i la cooperació en relació amb les monedes d'euro falsificades.
- Reglament (CE) 2182/2004 del Consell, del 6 de desembre del 2004, sobre medalles i fitxes similars a les monedes d'euro.

Modificat per:

Reglament (CE) 46/2009 del Consell, del 18 de desembre del 2008, Reglament (CE) 2182/2004 de 6 de desembre del 2004, sobre medalles i fitxes similars a les monedes d'euro.

- Decisió marc 2000/383/JHA del Consell, del 29 de maig del 2000, sobre l'enfortiment de la protecció, per mitjà de sancions penals i d'un altre tipus, contra la falsificació de moneda amb vista a la introducció de l'euro.

Modificada per:

Decisió marc 2001/888/JHA del Consell, del 6 de desembre del 2001, per la qual es modifica la Decisió marc 2000/383/JHA, sobre l'enfortiment de la protecció, per mitjà de sancions penals i d'un altre

tipus, contra la falsificació de moneda amb vista a la introducció de l'euro.

- **Decisió 2009/371/JHA** del Consell, del 6 d'abril del 2009, per la qual es crea l'Oficina Europea de Policia (Europol).

- **Decisió 2001/887/JAI** del Consell, del 6 de desembre de 2001, relativa a la protecció de l'euro contra la falsificació.

- **Decisió marc 2001/413/JHA** del Consell, del 28 de maig del 2001, sobre la lluita contra el frau i la falsificació de mitjans de pagament diferents de l'efectiu.

- **Decisió del Banc Central Europeu BCE/2010/14**, del 16 de setembre del 2010, sobre la comprovació de l'autenticitat i l'aptitud dels bitllets d'euro i sobre la seva recirculació (2010/597/EU).

Modificada per:

Decisió del Banc Central Europeu BCE/2012/19 del 7 de setembre del 2012, per la qual es modifica la **Decisió BCE/2010/14** sobre la comprovació de l'autenticitat i l'aptitud dels bitllets d'euro i la seva recirculació (2012/507/UE).

Títol I. Introducció

Article 1. Objecte

La present Llei té per objecte completar el règim jurídic necessari per a l'emissió, per part d'Andorra, de monedes d'euro, d'acord amb les disposicions de l'Acord Monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea signat a Brussel·les el 30 de juny del 2011.

Aquesta Llei estableix les mesures necessàries relatives a l'emissió de monedes d'euro, l'autenticació de monedes i bitllets i la prevenció del frau i de la falsificació. Finalment, la Llei estableix el règim sancionador específic aplicable a aquelles conductes que suposen una infracció de les disposicions establertes en aquesta Llei i de les seves normes de desenvolupament.

Article 2. Definicions

A efectes de la present Llei, s'entén per:

- **Acord Monetari:** Acord Monetari entre el Principat d'Andorra i la Unió Europea, signat a Brussel·les el 30 de juny del 2011, publicat al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra, núm. 79, de data 22 de desembre del 2011, i que entrà en vigor l'1 d'abril del 2012.

- **Autenticació de les monedes d'euro:** el procés de control de l'autenticitat de les monedes (denominades en euros) i la seva idoneïtat per circular.

- **Banc Central Europeu (BCE):** el Banc Central per a la moneda única europea, l'euro.

- **Bitllets i monedes falsificats:** els bitllets i les monedes denominats en euros o que tenen l'aparença de bitllets i monedes d'euro, que han estat fabricats o alterats fraudulentament.

- **Bitllets no aptes:** bitllets d'euro que han estat classificats com a inadequats per a recirculació després de comprovar-ne l'aptitud.

- **Centre Nacional d'Anàlisi (CNA):** centre assignat a l'INAF al qual es fa referència a l'article 6 de la Llei.

- **Centre Nacional d'Anàlisi de Monedes (CNAM):** centre assignat a l'INAF al qual es fa referència a l'article 5 de la Llei.

- **Centre Tècnic i Científic Europeu (CTCE):** organisme creat per la Decisió 2005/37/EC dintre de la Comissió Europea i que depèn de l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraude (OLAF) .

- **Comissió Europea:** institució de la Unió Europea regulada per l'article 17 del Tractat de la Unió Europea, que promou i representa l'interès general de la Unió Europea i empenh les iniciatives adequades per a aquesta finalitat.

- **Consell de la Unió Europea/Consell:** institució de la Unió Europea regulada per l'article 16 del Tractat de la Unió Europea composta pels ministres dels Estats Membres de la Unió Europea, que defineix la direcció política general i les prioritats de la Unió Europea.

- **Conveni de Ginebra:** conveni internacional per a la repressió de la falsificació de moneda, signat a Ginebra el 20 d'abril del 1929.

- **Distribuïdors d'efectiu:** dispositius automàtics que, mitjançant l'ús d'una targeta bancària o un altre mitjà, distribueixen bitllets d'euro al públic i efectuen un càrrec a un compte bancari, com un caixer automàtic. Les terminals de pagament automàtic amb les quals el públic pot pagar béns o serveis mitjançant una targeta bancària, efectiu o un altre mitjà de pagament, tenen una funció de retirada d'efectiu, fet pel qual també es consideren distribuïdors d'efectiu.

- **Entitats de crèdit:**

a) entitats bancàries tal com estan definides a l'article 8 de la Llei 7/2013, de 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra; o

b) entitats de diner electrònic, d'acord amb la legislació vigent.

- **Entitats operatives del sistema financer:** entitats referides a l'article 3 de la Llei 7/2013 de 9 de maig, sobre el règim jurídic de les entitats operatives del sistema financer andorrà i altres disposicions que regulen l'exercici de les activitats financeres al Principat d'Andorra.

- **Entitats que manegen efectiu:** entitats de crèdit i, en els límits de les seves activitats de pagament, altres proveïdors de serveis de pagament, així com qualsevol altre agent econòmic que participi en el tractament i l'entrega al públic de bitllets i monedes, incloent:

- entitats que es dediquin a canviar bitllets o monedes de diferents divises, com les oficines de canvi;

- transportistes de fons;

- altres agents econòmics, com comerciants i casinos, que participin de manera accessòria en el tractament i l'entrega al públic de bitllets per mitjà de caixers automàtics (distribuïdors d'efectiu), dins del límit d'aquestes activitats accessòries.

- **Estat Membre:** Estat que és part dels Tractats de la Unió Europea i, per tant, subjecte als privilegis i les obligacions de l'afiliació a la Unió Europea.

- **Estats participants:** Estats que, en base a l'Acord amb la Unió Europea, tenen dret a utilitzar l'euro com la seva moneda oficial d'acord amb els Reglaments CE/1103/97 i CE/974/98, i han atorgat status de curs legal als bitllets i a les monedes d'euro.

- **Euro:** moneda única europea.

- **Europol:** Oficina Europea de Policia, establerta segons la Decisió del Consell del 6 d'abril del 2009 que té competències en matèria de lluita contra la delinqüència i el terrorisme.

- **Eurosistema:** El BCE i els bancs centrals nacionals dels Estats Membres que tenen l'euro per moneda constitueixen l'Eurosistema.

- **Falsificació:** qualsevol de les activitats següents:

(a) tota fabricació o alteració fraudulenta de bitllets o monedes d'euro, independentment dels mitjans utilitzats;

(b) la posada en circulació fraudulenta de bitllets o monedes d'euro falsificats;

(c) importar, exportar, transportar, rebre o procurar-se bitllets o monedes d'euro falsificats, sabent que són falsificats i amb l'objecte de posar-los en circulació;

(d) la fabricació, l'exportació, el transport, la fabricació fraudulenta, la recepció, l'obtenció o la possessió de:

- instruments, articles, programes informàtics i altres mitjans especialment adaptats per a la fabricació o l'alteració fraudulentes de bitllets i monedes d'euro; o

- hologrames o altres components que serveixin per protegir els bitllets i les monedes d'euro contra la fabricació o l'alteració fraudulentes.

- **Gama de referència per a la mida de les medalles i fitxes (Gama de referència):** el conjunt de combinacions entre els valors del diàmetre i del gruix del cantó respectivament. La gama de referència del diàmetre està entre 19,00 i 28,00 mil·límetres i la gama de referència del gruix està entre el 7,00% i el 12,00% de cada valor de la gama de referència.

- **Grup d'Experts en Falsificació de Moneda ("GEFM"):** grup format pels responsables del CNAM i del CTCE.

- **Informació tècnica i estadística:** informació a través de la qual els bitllets i les monedes falsificades poden ser identificats (descripció tècnica del tipus de falsificació) i informació sobre el nombre de bitllets i monedes falsificats pel seu origen, principalment geogràfic.

- **Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF):** autoritat del sistema financer andorrà, regulada per la Llei 10/2013, de 23 de maig, de l'Institut Nacional Andorrà de Finances.

- **Màquines de tractament de bitllets:** màquines manejades per clients o per personal que han de tenir les característiques descrites al Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

- **Medalles i fitxes:** objectes metàl·lics, a excepció del motllo o disc preformat, l'aparença o característiques tècniques dels quals són similars a les d'una moneda, però l'emissió dels quals no ha estat efectuada en virtut de la legislació interna o d'altres disposicions legals estrangeres i que, per tant, no són ni mitjans legals de pagament, ni monedes de curs legal.

- **Moneda:** paper de moneda (inclosos els bitllets) i diners metàl·lics, posats en circulació en virtut d'una disposició legal, inclosos els bitllets i les monedes d'euro la circulació dels quals ha estat autoritzada legalment en virtut del Reglament 974/98 del 3 de maig del 1998, sobre la introducció de l'euro.

- **Monedes commemoratives:** monedes destinades a la circulació i a commemorar un esdeveniment especial, tal com descriu aquesta Llei.

- **Monedes d'euro no aptes per a la circulació:** monedes d'euro autèntiques que han estat rebutjades durant el procés d'autenticació o monedes d'euro l'aparença de les quals ha estat alterada significativament.

- **Monedes de col·lecció:** monedes d'euro destinades a la col·lecció que no han estat emeses per ser posades en circulació.

- **Monedes destinades a la circulació:** monedes d'euro destinades a la circulació, les especificacions tècniques i valors nominals de les quals estan especificades en aquesta Llei i el Reglament que la desenvolupa.

- **Monedes regulars:** monedes de circulació que no són monedes commemoratives.

- **Oficina Central Nacional (OCN):** centre assignat a l'Àrea de Policia Criminal adscrita al Departament de Policia, al qual es fa referència a l'article 4 de la Llei.

- **Or, plata i platí:** aliatges que contenen or, plata i platí amb una puresa d'almenys 375 mg, 500 mg i 850 mg respectivament. Aquesta definició no afecta els Convenis d'encunyació aplicables als Estats Membres de la UE i a Andorra.

- **Persona jurídica:** tota entitat que gaudeixi de tal règim jurídic en base a la legislació en vigor, excepte els Estats o altres organismes públics que actuen en l'exercici de la seva autoritat pública i per a organitzacions públiques internacionals.

- **Personal format:** empleats d'entitats que manegen efectiu i que tenen:

(a) coneixement dels diferents elements de seguretat públics dels bitllets d'euro, especificats i publicats per l'Eurosistema, i capacitat per comprovar-los; i

(b) coneixement dels criteris de selecció enumerats en les normes de desenvolupament de la present Llei, i capacitat per aplicar-los en la comprovació de bitllets d'euro.

- **Procediment comú de prova:** procediment de prova, especificat pel BCE, que ha de ser aplicat pels bancs centrals nacionals dels Estats Membres que tenen l'euro com a moneda i els CNA o l'organisme al qual han estat delegats aquests poders, per provar les màquines de tractament de bitllets.

- **Proveïdors de serveis de pagament:** les següents institucions són proveïdors de serveis de pagament:

(a) entitats de crèdit;

(b) entitats de diner electrònic d'acord amb la legislació vigent;

(c) institucions de gir postal d'acord amb la legislació vigent;

(d) entitats de pagament d'acord amb la legislació vigent.

- **Recirculació:** l'acte d'una entitat que maneja efectiu de tornar a posar en circulació, directament o indirecta, bitllets que ha rebut.

- **Reproducció:** tota imatge tangible o intangible que consisteix total o parcialment en un bitllet d'euro segons les especificacions del Reglament que desenvolupa aquesta Llei, o en parts dels elements individuals del seu disseny, com el color, les dimensions, les lletres o els símbols, i que pugui assimilar-se a un bitllet d'euro o donar la impressió general de ser-ho, amb independència de:

(a) la mida de la imatge; o

(b) el material o la tècnica utilitzats per produir-la; o

(c) si s'han afegit, o no, a la imatge, elements o il·lustracions, com lletres o símbols, que no s'han tret dels bitllets; o

(d) si el disseny del bitllet, com poden ser les seves lletres o símbols, han estat alterats o no.

- **Reproducció irregular:** qualsevol reproducció que:

a) és il·legal conforme a les disposicions establertes en aquesta Llei i al Reglament que la desenvolupa; o que

b) vulnera els drets d'autor del BCE sobre bitllets d'euro; per exemple, afecta negativament el prestigi dels bitllets d'euro;

- **Símbol de l'euro:** el símbol que representa l'euro, (€), la representació gràfica del qual s'adjunta a l'Annex I d'aquesta Llei.

- **Tipus de màquines de tractament de bitllets:** tipus de màquines de tractament de bitllets que poden diferenciar-se d'altres màquines de tractament de bitllets d'entre les descrites al Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Títol II. Autoritats competents

Article 3. Autoritats Nacionals Competents

L'INAF i el Departament de Policia són designats com les autoritats nacionals competents per detectar monedes i bitllets falsificats.

Article 4. Oficina Central Nacional

1. L'Àrea de Policia Criminal del Departament de Policia és designat com a Oficina Central Nacional (OCN) segons les disposicions d'aquesta Llei i l'article 12 del Conveni de Ginebra.

2. L'OCN és l'autoritat competent per recollir informació sobre la falsificació de l'euro i per procedir a la seva anàlisi.

3. Dita oficina ha de desenvolupar les seves funcions en coordinació amb:

a) el servei d'emissions del Ministeri responsable de les Finances;

b) altres àrees, unitats i grups del Departament de Policia; i

c) oficines centrals dels altres països membres del Conveni de Ginebra.

3. L'OCN ha de centralitzar tota la informació que pugui facilitar la investigació, la prevenció i la supressió de la moneda falsificada.

Addicionalment, l'OCN fa les comunicacions necessàries en compliment dels acords existents o els que siguin establerts en el futur amb la Interpol i amb l'Europol.

Article 5. Centre Nacional d'Anàlisi de Monedes

1. Es designa l'INAF com a Centre Nacional d'Anàlisi de Monedes (CNAM).

2. El CNAM és l'autoritat competent per recopilar i analitzar informació tècnica i estadística en relació amb la falsificació de monedes d'euro.

Article 6. Centre Nacional d'Anàlisi

1. Es designa l'INAF per actuar com a Centre Nacional d'Anàlisi (CNA).

2. El CNA és l'autoritat competent per recopilar i analitzar la informació tècnica i estadística en relació amb la falsificació de bitllets d'euro.

Article 7. Institut Nacional Andorrà de Finances

1. L'INAF és l'autoritat competent quant a monedes i bitllets d'euro no aptes per a la circulació.

2. A més a més, l'INAF és l'autoritat competent per implementar les normes tècniques necessàries per a l'efectivitat de la implementació d'aquesta Llei i del seu Reglament.

3. Finalment, l'INAF, com a autoritat del sistema financer andorrà, és l'autoritat competent per exercir el poder sancionador sobre les entitats operatives del sistema financer.

Article 8. Ministeri encarregat d'Interior

El Ministeri encarregat d'Interior, del qual depèn el Departament de Policia, és l'autoritat competent per exercir el poder sancionador sobre persones físiques i entitats no operatives del sistema financer.

Article 9. Ministeri encarregat de les Finances

El Ministeri encarregat de les Finances, en l'àmbit de les seves competències, és responsable de preparar les normes necessàries per al desenvolupament d'aquesta Llei, sense perjudici de les competències que corresponen a l'INAF i al Departament de Policia.

Títol III. Subjectes obligats

Article 10. Persones físiques

Es consideren subjectes obligats totes aquelles persones físiques que estan obligades a complir les disposicions d'aquesta Llei.

Article 11. Entitats que manegen efectiu

1. Les entitats que manegen efectiu han de complir amb aquesta Llei i amb aquelles disposicions que la desenvolupen, sense perjudici de les lleis que poden ser d'aplicació en cada cas.

2. No obstant això, els articles 18, 19 i 23 de la present Llei no són d'aplicació a altres agents econòmics, com comerciants i casinos, que participin de manera accessòria en el tractament i l'entrega al públic de bitllets per mitjà de caixers automàtics, dins del límit d'aquestes activitats accessòries, enumerats al tercer guió en la definició del concepte d'entitats que manegen efectiu prevista en l'article 2 d'aquesta Llei.

Títol IV. Normes relatives a monedes i bitllets

Capítol I. Normes relatives a les monedes

Article 12. Emissió

1. Les monedes d'euro regulades per aquesta Llei es divideixen en:

- (i) monedes regulars;
- (ii) monedes commemoratives; i
- (iii) monedes de col·lecció.

2. Es poden emetre dos tipus de monedes d'euro: monedes destinades a la circulació i monedes de col·lecció.

3. Les series de monedes d'euro emeses inclouen vuit valors nominals, des d'un (1) cèntim fins a dos (2) euros, i tenen les especificacions tècniques descrites en el Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Article 13. Denominacions o valors nominals

Les monedes d'euro destinades a la circulació han de posar-se en circulació al seu valor nominal. Això no impedeix que, d'acord amb les limitacions establertes per l'Acord Monetari, una proporció de les monedes emeses per Andorra pugui no posar-se en circulació al seu valor nominal.

Article 14. Disseny de les cares nacionals

1. Les monedes destinades a la circulació han de tenir una cara comú europea i una cara nacional diferenciada per a cada Estat participant i per a cada Estat Membre que té l'euro com a moneda.

2. A la cara nacional de les monedes destinades a la circulació, no es repeteix la indicació total o parcial de la seva denominació ni tampoc del nom de la moneda única ni de cap unitat fraccionària a menys que aquesta indicació obeeixi a la utilització d'un abecedari diferent.

3. No obstant les disposicions de l'apartat 2, la llegenda gravada al cantó de la moneda de dos (2) euros pot portar una indicació de la denominació, a condició que s'utilitzi únicament la xifra "2" i/o la paraula "euro".

4. La cara nacional de tots els valors nominals de les monedes destinades a la circulació ha d'incloure la indicació "Principat d'Andorra" o una abreviació.

5. A la cara nacional de les monedes destinades a la circulació, hi han de figurar dotze estrelles que han de rodejar completament el disseny nacional, incloent la indicació de l'any d'emissió i el nom "Principat d'Andorra". Això no impedeix que alguns elements del disseny s'estenguin fora del cercle d'estrelles, sempre que les estrelles siguin clarament i totalment visibles. Les dotze estrelles han de representar-se de la mateixa manera que apareixen a la bandera europea.

6. Els dissenys de la cara nacional són seleccionats considerant que les monedes d'euro circulen en tots els Estats Membres que tenen l'euro com a moneda.

7. Els dissenys utilitzats a les cares nacionals de les monedes regulars només poden ser modificats cada quinze (15) anys, independentment de les modificacions necessàries per evitar la falsificació de moneda.

8. No obstant les disposicions de l'apartat 7, els dissenys utilitzats per a les cares nacionals de les monedes regulars poden ser modificats en el cas que hi hagi un canvi de Cap d'Estat representat a les monedes. El fet que la posició de Cap d'Estat quedi vacant de manera provisional, o que sigui provisionalment ocupada, no ha de donar dret a modificació.

9. Es constitueix una comissió denominada "Comissió Euro" formada per membres del servei d'emissions del Ministeri encarregat de les Finances, de l'INAF i de l'OCN, que assessora el Ministeri encarregat de l'Economia sobre el procés establert en aquest article.

10. Tota la informació rellevant relativa als nous dissenys nacionals de monedes d'euro destinades a la circulació es publica al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra i al Diari Oficial de la Unió Europea.

Article 15. Ús del disseny de la cara comú de les monedes d'euro

1. El Ministeri encarregat de l'Economia assegura el compliment del règim de reproducció del disseny tal com s'estableix següidament.

S'autoritza la reproducció de la totalitat o part del disseny de la cara comú de les monedes d'euro, sense necessitat de realitzar tràmits específics, en els següents casos:

- en fotografies, dibuixos, pintures, pel·lícules, imatges i, de forma general, qualsevol reproducció en pla (sense relleu), sempre que guardin un semblant fidel i que el seu ús no perjudiqui o desvalori la imatge de l'euro;

- en reproduccions en relleu, sobre objectes que no siguin monedes, medalles ni fitxes o qualsevol altre objecte que pugui confondre's amb una moneda;

- en reproduccions en fitxes fabricades amb materials tous o plàstic, sempre que la seva mida sigui, al menys, un 50% més gran o més petita que la de les monedes reals.

2. No s'autoritza la reproducció en medalles i fitxes de metall o qualsevol altre objecte metàl·lic que pugui confondre's amb una moneda.

3. Qualsevol altra reproducció de tot o part del disseny de la cara comú de les monedes d'euro necessita l'autorització expressa del Ministeri encarregat de l'Economia, com a autoritat competent responsable d'aquesta matèria.

4. El Ministeri encarregat de l'Economia ha de notificar als membres de la "Comissió Euro" totes les autoritzacions atorgades en relació amb tot o part del disseny de la cara comú de les monedes d'euro.

5. El Ministeri encarregat de l'Economia ha d'informar la "Comissió Euro" i la Comissió Europea de qualsevol mesura presa per al compliment del règim de reproducció del disseny.

Article 16. Monedes commemoratives

1. Les monedes commemoratives tenen un disseny nacional diferent del que apareix a les monedes regulars i només poden commemorar fets nacionals o europeus d'alta rellevància.

2. Les monedes commemoratives només poden tenir un valor nominal de dos euros.

3. Andorra pot emetre anualment fins a dues monedes commemoratives.

4. La llegenda gravada al cantó de les monedes commemoratives destinades a la circulació ha de ser la mateixa que la que apareix a les monedes regulars destinades a la circulació.

5. El nombre total de monedes commemoratives posades en circulació en cada emissió no pot superar el més gran dels dos límits següents:

a) el 0,1% del nombre total de monedes de dos euros posades en circulació per tots els Estats Membres que tinguin l'euro com a moneda fins al principi de l'any anterior a l'any d'emissió de la moneda commemorativa; aquest límit pot augmentar-se fins al 2,0% del nombre total de monedes de dos euros de tots els Estats Membres que tenen l'euro com a moneda quan es commemori un fet altament simbòlic i d'abast mundial; en aquest cas, l'Estat Membre emissor s'absté de procedir a noves emissions de monedes commemoratives destinades a la circulació emparant-se en el límit ampliat durant els quatre anys següents i motiva l'aplicació d'aquest límit més elevat; o

b) el 5,0% del nombre total de monedes de dos euros posades en circulació per l'Estat Membre fins a l'inici de l'any anterior al de l'emissió de la moneda commemorativa.

Article 17. Monedes de col·lecció

1. Les monedes de col·lecció emeses per Andorra són de curs legal a Andorra. El nom d'Andorra ha de ser clarament i fàcilment visible a la moneda.

2. Les monedes de col·lecció només poden comercialitzar-se pel seu valor nominal o per sobre d'aquest.

3. Les emissions de monedes de col·lecció es comptabilitzen de forma global en el volum d'emissió de monedes que ha d'aprovar el BCE.

4. L'INAF adopta totes les mesures tècniques apropiades per dissuadir la utilització de les monedes de col·lecció com a mitjà de pagament.

5. Perquè puguin ser fàcilment diferenciades de les monedes destinades a la circulació, les monedes de col·lecció han de complir amb els requisits següents:

a) el seu valor normal ha de ser diferent al de les monedes destinades a la circulació;

b) no poden utilitzar imatges similars a les de la cara comú de les monedes destinades a la circulació ni a les de qualsevol de les cares nacionals de les monedes destinades a la circulació, a menys que, en aquest últim cas, el seu aspecte general encara permeti distingir-les fàcilment;

c) el seu color, diàmetre i pes ha de diferir perceptiblement dels de les monedes destinades a la circulació, almenys en dues d'aquestes tres característiques; la diferència es considera perceptible si els valors, incloses les toleràncies, se situen fora dels marges de tolerància fixats per a les monedes destinades a la circulació; i

d) no tinguin un cantó perfilat amb un fistó fi en forma de "flor espanyola".

Article 18. Autenticació de les monedes d'euro

1. Les entitats que manegen efectiu garanteixen que les monedes d'euro rebudes i que pretenen tornar a la circulació estan subjectes a un procés d'autenticació. Per assegurar aquest procés tenen:

a) màquines de tractament de monedes incloses a la llista consolidada publicada a la pàgina web de la Comissió Europea; i/o

b) personal preparat.

2. Després de l'autenticació de totes les monedes presumptament falsificades, aquestes són entregades al CNAM per part de les entitats operatives del sistema financer que manegen efectiu o a l'OCN en la resta dels casos, d'acord amb l'article 35 d'aquesta Llei, i les monedes no aptes per a la circulació han de ser entregades a l'INAF.

3. Les monedes d'euro falsificades enviades al CNAM o a l'OCN no estan subjectes a taxes de processament ni a cap altra taxa. Quant a les monedes no aptes per a la circulació entregades a l'INAF, les disposicions dels articles 21 i 22 d'aquesta Llei són d'aplicació.

Article 19. Prova requerida i màquines de tractament de monedes

1. Les entitats que manegen efectiu han d'utilitzar exclusivament els tipus de màquines de tractament de monedes que hagin superat amb èxit una prova de detecció efectuada per l'autoritat nacional competent o pel CTCE i que, a la data de la seva adquisició, figurin a la llista publicada a la pàgina web oficial de la Comissió Europea on està publicada la llista consolidada de màquines de tractament de monedes. Les entitats han de vetllar perquè aquestes màquines s'ajustin periòdicament per mantenir la seva capacitat de detecció, tenint en compte les modificacions introduïdes a la llista mencionada. La prova de detecció ha de garantir que la màquina de tractament de monedes pugui rebutjar els tipus coneguts de monedes d'euro falsificades i, també, en aquest mateix procés, les monedes d'euro no aptes per a la circulació i totes les altres peces similars a monedes que no compleixen les especificacions de les monedes d'euro autèntiques.

2. Durant un període transitori i fins al 31 de desembre del 2017, poden preveure's excepcions específiques a les disposicions de la primera frase del punt 1, respecte a les màquines de tractament de monedes que estiguessin en funcionament a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei i hagin demostrat la seva capacitat de detectar monedes d'euro falsificades, monedes d'euro no aptes per a la

circulació i altres peces que no compleixen les especificacions de les monedes d'euro autèntiques, fins i tot quan aquestes màquines no hagin estat incloses a la llista a la qual es fa referència al punt 1. Aquestes excepcions s'adopten prèvia consulta al GEFM.

Article 20. Retirada i reemborsament de les monedes d'euro no aptes per a la circulació

1. L'INAF o l'organisme delegat per l'INAF retira de la circulació, reemborsa o substitueix les monedes no aptes per a la circulació.

2. Les monedes d'euro que hagin deixat de ser aptes degut a la seva llarga circulació o per accident, o que hagin estat rebutjades durant el procés d'autenticació per qualsevol altre motiu, són reemborsades o substituïdes. L'INAF o l'organisme delegat per l'INAF poden rebutjar el reemborsament de les monedes d'euro no aptes per a la circulació que hagin estat alterades, ja sigui deliberadament o per un procés del que seria raonable esperar que tingués per efecte alterar-les, sense perjudici del reemborsament de les monedes recollides per a finalitats caritatives, com ara les que es llancen a les fonts.

3. Les monedes d'euro no aptes per a la circulació són destruïdes mitjançant deformació física i permanent perquè no puguin ser readmeses a circulació o ésser sotmeses per al seu reemborsament.

4. Abans de destruir monedes destinades a la circulació que no siguin monedes d'euro no aptes per a la circulació, l'INAF consulta els Estats Membres que tenen l'euro com a moneda, a través del corresponent subcomitè del Comitè Econòmic i Financer, i n'informa els directors de les fàbriques de la moneda dels Estats Membres que tenen l'euro com a moneda.

Article 21. Empaquetat de les monedes d'euro no aptes per a la circulació

1. La persona física o jurídica que realitzi l'entrega de monedes d'euro per al seu reemborsament o substitució ha de separar-les per denominació en bosses o caixes normalitzades, com segueix:

a) les bosses o caixes han de contenir:

i) 500 monedes de cadascuna de les denominacions de dos (2) euros i d'un (1) euro;

ii) 1.000 monedes de cadascuna de les denominacions de cinquanta cèntims d'euro (0,50 euros), de vint cèntims d'euro (0,20 euros) i de deu cèntims d'euro (0,10 euros);

iii) 2.000 monedes de cadascuna de les denominacions de cinc cèntims d'euro (0,05

euros), dos cèntims d'euro (0,02 euros) i un cèntim d'euro (0,01 euros);

iv) per a quantitats menors: 100 monedes de cada denominació;

b) cada bossa o caixa ha de portar els detalls d'identificació de la persona física o jurídica que realitza l'entrega, el valor i la denominació del contingut, el pes, la data d'empaquetat i el número de la bossa o caixa; la persona física o jurídica que realitzi l'entrega ha de proporcionar una llista en la qual es relacionin les bosses o caixes entregades; quan les monedes hagin estat tractades amb productes químics o altres substàncies perilloses, els diferents paquets normalitzats han d'anar acompanyats d'una declaració escrita en què s'indiquin exactament les substàncies que han estat utilitzades;

c) en el cas que la quantitat total de monedes d'euro no aptes per a la circulació sigui inferior a la quantitat especificada en els requisits als quals es fa referència a la lletra a), aquestes monedes d'euro se separen per denominació i poden ser entregades amb un empaquetat no normalitzat.

2. No obstant el que disposa l'apartat 1, l'INAF o l'organisme delegat per l'INAF pot mantenir requisits d'empaquetat diferents de conformitat amb la legislació en vigor a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Article 22. Verificacions de les monedes d'euro no aptes per a la circulació

1. L'INAF o l'organisme delegat verifica les monedes d'euro no aptes per a la circulació tal com s'indica a continuació:

a) la quantitat declarada es verifica pesant cada bossa o caixa;

b) l'autenticitat i l'aspecte es controla per mostreig d'un 10% de l'entrega, com a mínim.

2. En el cas que, en les verificacions a què fa referència l'apartat 1, es detectin anomalies o divergències respecte a les disposicions de l'article 21 d'aquesta Llei, es verifica tota la bossa o caixa.

3. Quan l'acceptació o el tractament de les monedes d'euro presentin un risc sanitari per al personal encarregat del seu tractament o quan l'entrega no s'ajusti a les normes d'empaquetat i etiquetat, l'INAF pot negar-se a acceptar les monedes.

4. Es pot preveure l'adopció de les mesures que siguin convenientes respecte a les persones físiques o jurídiques que han entregat les monedes a què fa referència el paràgraf anterior.

Article 23. Mesures de control i establiment de mesures correctores

1. El CNAM o l'organisme delegat, efectuen controls *in situ* a les entitats que manegen efectiu per verificar, a través de proves de detecció, el correcte funcionament d'un nombre representatiu de màquines de tractament de monedes en funcionament.

2. Si durant una visita *in situ*, el CNAM o l'organisme delegat detecten un incompliment de les disposicions d'aquesta Llei o d'altres disposicions, requereixen a les entitats que manegen efectiu que adoptin mesures correctores durant un període concret. Fins que l'incompliment no es corregeixi, el CNAM o l'altre organisme delegat poden prohibir a les esmentades entitats que manegen efectiu que re-circulin les denominacions afectades. Si l'incompliment ha estat causat per un error del tipus de màquina de tractament de monedes, pot resultar-ne la retirada del tipus de màquina de la llista referida al paràgraf 1 de l'article 19.

Article 24. Informes, avaluació i comunicació

1. El CNAM presenta, anualment, a través de l'INAF, a la Comissió Europea, informes relatius a les seves activitats d'autenticació de les monedes d'euro. La informació proporcionada inclou el nombre de controls efectuats de conformitat amb l'article 23 i les màquines de tractament de monedes verificades, els resultats de les proves, el volum de monedes tractades per aquestes màquines, el nombre de monedes presumptament falsificades que han estat analitzades i el nombre de monedes d'euro no aptes per a la circulació que han estat reemborsades, així com el detall de qualsevol excepció prevista en aquesta Llei o en el Reglament que la desenvolupa.

2. Per tal que el CNAM pugui supervisar el compliment d'aquesta Llei per part de les entitats que manegen efectiu, aquestes proveeixen, com a mínim un cop l'any, prèvia sol·licitud:

- a) els tipus i nombre de màquines de tractament de monedes utilitzades;
- b) la ubicació de cada màquina de tractament de monedes; i
- c) el volum de monedes tractades per cada màquina de tractament de monedes, per any i per denominació, almenys per a les tres denominacions més grans.

3. La informació sobre les autoritats designades per reemborsar o substituir monedes d'euro i models específics així com els requeriments d'empaquetat i les taxes de tractament estan disponibles a les ubicacions determinades pel Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Capítol II. Normes relatives als bitllets**Article 25. Denominacions i requisits dels bitllets d'euro**

Els bitllets d'euro han d'incloure set denominacions d'entre cinc (5) euros i cinc-cents (500) euros, que representin el tema "Anys i estils d'Europa", amb els requisits bàsics determinats al Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Article 26. Autenticació dels bitllets d'euro

1. Si dos o més entitats que manegen efectiu participen en la recirculació d'uns mateixos bitllets d'euro, l'entitat que maneja efectiu encarregada de la comprovació de l'autenticitat i l'aptitud d'aquells bitllets és la designada conforme a les normes del dret intern o, a falta d'aquestes, conforme a les disposicions contractuals establertes entre ambdues entitats que manegen efectiu.

2. La comprovació de l'autenticitat i l'aptitud s'efectua mitjançant un tipus de màquina de tractament de bitllets que hagi superat la prova del CNA o manualment per personal format.

3. Els bitllets d'euro només poden ser re-circulats per mitjà de màquines manejades per clients o de distribuïdors d'efectiu si la seva autenticitat i la seva aptitud han estat comprovades i els bitllets qualificats com autèntics i aptes per un tipus de màquina de tractament de bitllets que hagi superat la prova del CNA. No obstant això, aquest requisit no és aplicable als bitllets d'euro directament entregats a una entitat que maneja efectiu pel CNA o per una altra entitat que maneja efectiu que ja hagi comprovat, tal com s'ha explicat, l'autenticitat i l'aptitud dels bitllets.

4. Les màquines manejades per personal, quan es destinin a comprovar l'autenticitat i l'aptitud dels bitllets, i les màquines manejades per clients només poden ser utilitzades per entitats que manegen efectiu si han superat la prova del CNA i han estat incloses a la llista de la pàgina web del BCE, tal com estableix l'article 32.2. Les màquines s'utilitzen únicament amb les denominacions i sèries de bitllets d'euro llistats a la pàgina web del BCE per a les màquines corresponents, amb la configuració normal de fàbrica, que inclou, per tant, qualsevol actualització que hagi superat la prova amb èxit, a menys que el CNA i l'entitat que maneja efectiu acordin una configuració més restrictiva.

5. Els bitllets d'euro, l'autenticitat i l'aptitud dels quals hagi estat comprovada i que hagin estat qualificats com a autèntics i aptes pel personal format, però no per un tipus de màquina de tractament de bitllets que hagi superat la prova del CNA, només poden ser re-circulats per finestreta.

6. La present disposició no s'aplica a les comprovacions d'autenticitat i d'aptitud dels bitllets d'euro realitzades pel CNA.

Article 27. Classificació i tractament dels bitllets d'euro per màquines de tractament de bitllets

Les normes i condicions relatives a la classificació i al tractament de bitllets d'euro comprovats per màquines manejades per clients o per personal són determinades d'acord al Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Article 28. Detecció de bitllets d'euro no aptes

1. La comprovació manual i automàtica de l'aptitud es duu a terme conforme a les normes mínimes establertes pel Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

2. Els bitllets d'euro no aptes s'entreguen a l'INAF segons estableixen aquesta Llei i el Reglament que la desenvolupa.

Article 29. Excepcions

1. El CNA pot autoritzar les oficines remotes de les entitats de crèdit amb un baix volum d'operacions en efectiu perquè la comprovació de l'aptitud dels bitllets d'euro que han de ser re-circulats a través de màquines manejades per clients o de distribuïdors d'efectiu, s'efectuï manualment pel personal format, sempre que la comprovació de l'autenticitat s'efectuï per una màquina de tractament de bitllets que hagi superat la prova del CNA. Per sol·licitar l'autorització, les entitats de crèdit presenten al CNA proves de la condició remota de l'oficina de què es tracti i del seu baix volum d'operacions en efectiu. El CNA vetlla perquè el volum comprovat manualment no excedeixi el 5% del volum total de bitllets distribuïts anualment a través de màquines manejades per clients o de distribuïdors d'efectiu respecte del conjunt de les entitats de crèdit a escala nacional.

2. Si es dona una circumstància extraordinària que afecta greument el subministrament de bitllets d'euro, el personal format de les entitats que manegen efectiu pot, temporalment i amb el consentiment del CNA en relació amb aquesta circumstància extraordinària, comprovar manualment l'autenticitat i l'aptitud dels bitllets d'euro que es re-circulin a través de màquines manejades per clients o de distribuïdors d'efectiu.

Article 30. Bescanvi de bitllets d'euro autèntics deteriorats

L'INAF pot bescanviar, prèvia demanda, bitllets d'euro autèntics deteriorats, amb les condicions establertes al Reglament que desenvolupa aquesta Llei i les decisions rellevants del Consell de Govern a les quals es refereix l'article 31, quan:

a) es presenti més del 50% del bitllet d'euro; o

b) quan es presenti el 50% o menys del bitllet d'euro, si el sol·licitant prova que les parts que manquen han estat destruïdes.

Article 31. Retirada dels bitllets d'euro

1. La retirada d'un tipus o sèrie de bitllets d'euro es regula per una decisió del Consell de Govern del BCE publicada per a informació general al Diari Oficial de la Unió Europea i a d'altres mitjans. Aquesta decisió cobreix, com a mínim, els punts següents:

- el tipus o sèrie de bitllets d'euro que han de ser retirats de la circulació;

- la durada del període de bescanvi;

- la data en què el tipus o sèrie de bitllets d'euro deixa de ser de curs legal; i

- el tractament dels bitllets d'euro presentats una vegada finalitzat el període de retirada i/o una vegada han deixat de ser de curs legal.

2. L'INAF anuncia les decisions del Consell de Govern del BCE de retirar un tipus o sèrie de bitllets d'euro al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra d'acord amb les instruccions del Comitè Executiu del BCE.

Article 32. Procediment comú de prova per a màquines de tractament de bitllets

1. El CNA o l'organisme delegat valida els tipus de màquines de tractament de bitllets d'acord amb el procediment comú de prova.

2. Els tipus de màquines de tractament de bitllets que hagin superat la prova figuren en una llista a la pàgina web del BCE durant el període de validesa dels resultats de la prova especificada a l'apartat 3.

El tipus de màquina de tractament de bitllets que durant aquest període resulti incapaç de detectar totes les falsificacions de bitllets d'euro conegudes per l'Eurosistema és suprimida de la llista conforme al procediment establert pel BCE.

3. Si un tipus de màquina de tractament de bitllets supera la prova, els resultats són vàlids en tota la zona de l'euro durant un any a comptar des del final del mes en què es realitza la prova, sempre que el tipus de màquina encara segueixi sent capaç de detectar totes les falsificacions de bitllets d'euro conegudes per l'Eurosistema durant aquest període.

4. EL CNA i l'Eurosistema no responen del fet que un tipus de màquina de tractament de bitllets, havent passat la prova a la qual es fa referència en aquest article, no sigui capaç de classificar i processar els bitllets d'euro d'acord amb el Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Article 33. Activitats de vigilància i imposició de mesures correctores

1. No obstant les disposicions en vigor, el CNA o l'organisme delegat, pot:

i) dur a terme inspeccions *in situ*, fins i tot sense anunciar-les, als establiments de les entitats que manegen efectiu, per controlar les seves màquines de tractament de bitllets, en particular la seva capacitat per comprovar l'autenticitat i l'aptitud dels bitllets, i per rastrejar fins al titular del compte les presumptes falsificacions de bitllets d'euro i els bitllets d'euro no autenticats clarament; i

ii) verificar els procediments de maneig i control de màquines de tractament de bitllets, el tractament dels bitllets d'euro comprovats i la comprovació manual, en el seu cas, de l'autenticitat i l'aptitud.

2. El CNA o l'organisme delegat, pot agafar mostres dels bitllets d'euro tractats per poder-los verificar als seus propis locals.

3. Si el CNA o l'organisme delegat detecta un incompliment de les disposicions de la present Llei o de les seves normes d'implementació per part d'una entitat que maneja efectiu, exigeix a dita entitat que adopti mesures correctores en un determinat període de temps. Fins que es corregeixi l'incompliment, el CNA o l'organisme autoritzat, pot prohibir en nom del BCE a l'entitat que maneja efectiu que re-circuli les denominacions en euros de les sèries afectades. Si l'incompliment és degut a un error del tipus de màquina de tractament de bitllets, pot resultar en la retirada d'aquest tipus de màquina de la llista a la qual es fa referència la secció 2 de l'article 32.

Article 34. Obligacions d'informació

A fi que el CNA pugui supervisar el compliment del present capítol per part de les entitats que manegen efectiu i que aquestes segueixin l'evolució del cicle de l'efectiu, aquestes entitats:

i) informen prèviament el CNA, per escrit, mitjà que inclou la comunicació electrònica, de l'entrada en funcionament d'un tipus de màquina de tractament de bitllets; i

ii) faciliten la informació que es determina en el Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Títol V. Prevenció del frau i de la falsificació

Capítol I. Monedes

Article 35. Obligacions de les entitats que manegen efectiu en relació amb les monedes d'euro

1. Les entitats que manegen efectiu estan obligades a garantir que s'ha comprovat l'autenticitat i s'han detectat les falsificacions de les monedes d'euro que han rebut i que pretenen posar en circulació.

2. Aquesta comprovació s'ha d'efectuar en línia amb els procediments establerts al Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

3. Les entitats que manegen efectiu estan obligades a retirar de la circulació totes les monedes d'euro rebudes i que saben, o tenen motius suficients per creure, que són falsificades. Les entitats operatives del sistema financer i el públic en general les han d'entregar respectivament i immediatament al CNAM o a l'OCN.

Article 36. Obligació d'entrega de monedes falsificades

1. L'OCN ha d'informar el CNAM o organisme delegat de la recepció de les monedes presumptament falsificades que li poden haver estat entregades, ha de permetre l'anàlisi per part del CNAM o organisme delegat de les presumptes monedes falsificades i ha de donar, sense demora, per a la seva anàlisi i identificació, els exemplars necessaris sol·licitats pel CNAM o organisme delegat de cada tipus de moneda presumptament falsificada, així com les dades tècniques i estadístiques de les que disposi. El CNAM, a través de l'INAF, transmet al CTCE tots els nous tipus de monedes presumptament falsificades que corresponguin als criteris adoptats per aquest últim. A tal efecte, el BCE posa a disposició del CNAM, a través de l'INAF, les dades tècniques i estadístiques disponibles relatives a les monedes d'euro falsificades.

2. Per facilitar el control de l'autenticitat de les monedes d'euro en circulació, es permet el transport de monedes falsificades entre les autoritats nacionals competents, així com les institucions i organismes de la Unió Europea i Andorra. Durant el transport, les monedes falsificades han d'anar en tot moment acompanyades de les ordres de transport rebudes a tal efecte de les autoritats, institucions i organismes mencionats anteriorment.

3. Tot el que s'ha esmentat prèviament és aplicable de forma que no s'impedeixin l'ús i la conservació de monedes presumptament falsificades com a objectes de prova en el context d'un procediment penal.

4. No obstant això, l'OCN pot entregar al CNAM i, si aplica, el CNAM, a través de l'INAF, pot entregar al CTCE, una part del conjunt de monedes falsificades per ser analitzades i verificades.

5. El CTCE ha de comunicar els resultats finals de les monedes d'euro falsificades al CNAM, a través de l'INAF.

Article 37. Medalles i fitxes

1. No obstant l'establert als articles 38 i 39 de la present Llei, la fabricació i la venda de medalles i

fitxes, així com la seva importació i distribució amb altres fins comercials o de venda, queden prohibides en els següents casos:

- a) si a la seva superfície hi apareixen els termes “euro” o “euro cent” o el símbol de l'euro; o
- b) si la seva mida està dins de la gama de referència; o
- c) si el disseny a la superfície de medalles i fitxes és similar a:
  - i) algun dels dissenys, o de les seves parts, que apareguin a la superfície de les monedes d'euro, incloent en especial els termes “euro” o “euro cent”, les dotze estrelles de la Unió Europea, la imatge de la representació geogràfica i els números, de la mateixa manera que apareixen representats a les monedes d'euro;
  - ii) aquells símbols representatius de la sobirania nacional dels Estats Membres i d'altres Estats que emetin monedes d'euro, tal com apareixen a les monedes d'euro, incloent especialment les efígies del Cap d'Estat, l'escut d'armes, les marques de detecció, el nom de l'Estat (emissor);
  - iii) la forma o el disseny del cantó de les monedes d'euro; o
  - iv) el símbol de l'euro.

2. El Ministeri encarregat de les Finances, seguint la decisió de la Comissió Europea, indica:

- a) si un objecte metàl·lic pot ser qualificat de medalla o fitxa conforme a la definició de l'article 2 d'aquesta Llei;
- b) si una medalla o una fitxa correspon a la prohibició estipulada al punt 1 del present article.

No obstant el previst al punt 1 del present article, la Comissió Europea té en compte, entre d'altres, les quantitats de medalles i fitxes fabricades, el seu preu de venda, la seva presentació, les inscripcions a les medalles i fitxes i la seva publicitat.

Article 38. Excepcions en medalles i fitxes

1. No es prohibeixen les medalles i fitxes que portin els termes “euro” o “euro cent” o el símbol de l'euro sense valor nominal associat si la seva mida està fora de la gama de referència a menys que, a la seva superfície, hi aparegui un disseny similar a un dels elements referenciats a l'article 37.1. c).
2. No es prohibeixen les medalles i fitxes la mida de les quals estigui dins de la gama de referència, si compleixen amb alguna de les condicions següents:
  - a) que tinguin un forat central superior a 6 mil·límetres, o tinguin forma poligonal fins a sis cares, sempre que es respecti l'establert a la lletra c);
  - b) que estiguin fabricades amb or, plata o platí; o
  - c) quan compleixen les condicions següents:

- (i) les combinacions de diàmetre i d'alçada del cantó de les medalles i fitxes difereixin clarament de les games definides en cadascun dels casos especificats al Reglament que desenvolupa aquesta Llei;

- (ii) les combinacions de diàmetre i l'alçada del cantó de les medalles i fitxes estiguin fora de la gama definida en cada cas regulat pel Reglament que desenvolupa aquesta Llei.

Article 39. Autorització d'excepcions en medalles i fitxes

El Govern pot sol·licitar a la Comissió Europea autorització especial per a la utilització dels termes “euro” i “euro cent” o del símbol de l'euro a la superfície de les medalles i fitxes en condicions d'utilització controlada sempre que no existeixi cap risc de confusió. En aquests casos s'indica clarament, a la superfície de la medalla o de la fitxa, l'operador econòmic corresponent de l'Estat Membre i, si s'indica un valor nominal associat a la medalla o fitxa, hi ha de figurar l'estampa “No de curs legal” a l'anvers o el revers de la medalla o de la fitxa.

Capítol II. Bitllets

Article 40. Obligacions de les entitats que manegen efectiu en relació amb els bitllets d'euro

1. Les entitats que manegen efectiu estan obligades a garantir que s'ha comprovat l'autenticitat i que s'han detectat les falsificacions dels bitllets d'euro que han rebut i que es pretenen posar en circulació.
2. Aquesta comprovació s'ha d'efectuar en línia amb els procediments establerts al Reglament que desenvolupa aquesta Llei.
3. Les entitats que manegen efectiu estan obligades a retirar de la circulació tots els bitllets d'euro rebuts que saben, o que tenen motius suficients per creure, que estan falsificats. Les entitats operatives del sistema financer han d'entregar-los immediatament al CNA mentre que la resta d'entitats han d'entregar-los immediatament a l'OCN.

Article 41. Detecció de bitllets d'euro falsificats

1. Existeix l'obligació de cooperar amb el CNA i l'OCN en la retirada de la circulació de tots els bitllets d'euro falsificats que es rebin. Els bitllets falsificats entregats al CNA o a l'OCN no poden ser bescanviats per bitllets legítims.
2. El públic en general entrega, sense retard, els bitllets d'euro falsificats que detecti a l'OCN.
3. Els bitllets d'euro que no es considerin autèntics, conforme a la classificació realitzada d'acord amb el Reglament que desenvolupa aquesta Llei o conforme a la comprovació manual de l'autenticitat realitzada

per personal format, són entregats immediatament per les entitats que manegen efectiu que siguin entitats operatives del sistema financer al CNA mentre que la resta d'entitats que manegen efectiu ho fan a l'OCN, d'acord amb les disposicions del Reglament que desenvolupa aquesta Llei i, en tot cas, en un termini màxim de vint (20) dies hàbils.

Article 42. Obligació d'entrega de bitllets d'euro falsificats

1. L'OCN comunica al CNA o organisme delegat la recepció dels presumptes bitllets falsificats, entregats per les entitats que manegen efectiu, permet que siguin analitzats pel CNA o organisme delegat, i transmet immediatament els models demanats pel CNA de cada tipus de bitllet falsificat per ser analitzat i identificat així com la informació tècnica i estadística que pugui tenir. El CNA comunica aquesta informació a l'INAF, que la transmet al BCE, especialment en relació amb els nous tipus de presumptes bitllets falsificats corresponents als criteris adoptats pel BCE.

2. Per facilitar el control de l'autenticitat dels bitllets d'euro en circulació, es permet el transport de bitllets entre les autoritats nacionals competents, així com entre la Unió Europea i les institucions i organismes andorrans. Durant el transport, els bitllets falsificats han d'anar en tot moment acompanyats de les ordres de transport rebudes a tal efecte de les autoritats, institucions i organismes mencionats anteriorment.

3. Tot el que s'ha esmentat és aplicable de forma que no s'impedeixi l'ús i la conservació dels bitllets presumptament falsificats com a objectes de prova en el context d'un procediment penal.

4. No obstant això, l'autoritat criminal competent pot entregar al CNA i, si escau, al BCE a través de l'INAF, una part dels bitllets falsificats perquè siguin examinats i verificats.

Article 43. Bitllets no autoritzats

Sempre que sigui possible, les disposicions establertes als articles 42, 47, 48 i 49 s'apliquen als bitllets denominats en euros que hagin estat fabricats utilitzant instal·lacions i materials legals, infringint les disposicions en virtut de les quals les autoritats competents poden emetre moneda, o que han estat posats en circulació infringint les condicions sota les quals les autoritats competents poden posar moneda en circulació, i sense el consentiment d'aquestes autoritats.

Article 44. Normes de reproducció dels bitllets d'euro

1. És il·legal qualsevol reproducció que el públic general pugui confondre amb bitllets d'euro autèntics.

2. Es consideren lícites les reproduccions que compleixin els requisits establerts al Reglament que desenvolupa aquesta Llei, ja que no comporten risc que siguin confoses amb bitllets d'euro autèntics.

3. Tota consulta o sol·licitud per confirmar si una reproducció és legal ha de ser tractada:

(a) en nom del BCE, per l'INAF quan la reproducció ha estat o està produïda a Andorra; o

(b) pel BCE en els casos següents:

(i) l'origen de la reproducció irregular no pot ser establert raonablement; o

(ii) la reproducció irregular ha estat o estarà produïda fora d'Andorra.

4. Addicionalment, l'INAF informa el BCE sobre les respostes a les demandes d'informació a les quals es fa referència.

Article 45. Aplicació de mesures contra la reproducció irregular de bitllets d'euro

1. Si l'INAF s'assabenta que una reproducció irregular ha tingut lloc a Andorra, ordena a l'autor que deixi de produir reproduccions irregulars mitjançant l'emissió d'una carta estàndard del BCE i, si ho considera apropiat, ordena a tothom que posseeixi una reproducció irregular, que li entregui. Si l'INAF s'assabenta que una reproducció irregular està disponible electrònicament a Internet, per cable o sense fils, o per altres mitjans que permetin al públic l'accés des del lloc i hora escollits, l'ha d'eliminar immediatament.

2. Si l'autor no compleix l'ordre del paràgraf anterior, l'INAF n'informa immediatament el BCE.

3. La decisió subsegüent d'iniciar procediments penals l'adopta l'INAF. Abans d'adoptar la decisió, l'INAF informa el BCE sobre la iniciació o possibilitat d'iniciar un procediment penal, en base a la Llei aplicable i l'existència de qualsevol altra base legal, com ara els drets d'autor, per actuar contra la reproducció irregular.

Títol VI. Cooperació i assistència

Article 46. Autoritats competents en relació amb la cooperació i l'assistència

L'INAF comunica al BCE la llista de les autoritats competents establertes al títol 2 la qual és publicada al Diari Oficial de la Unió Europea.

Article 47. Centralització de la informació a escala nacional

El Departament de Policia garanteix que la informació nacional en relació amb els casos de falsificació de moneda es comunica, des de la primera comprovació, a l'OCN perquè ho comuniqui

al CNA i al CNAM, segons correspongui, i perquè sigui tramesa a la Interpol o a l'Europol, d'acord amb els acords que s'hagin signat o se signin en el futur.

Article 48. Recopilació i accés de dades tècniques i estadístiques

1. Les dades tècniques i estadístiques relatives als bitllets i monedes falsificats han de ser recopilades i catalogades pel CNA i el CNAM amb la col·laboració de l'OCN. L'INAF tramet aquestes dades al BCE per al seu emmagatzematge i tractament.

2. El CNA, CNAM o l'OCN, a través de l'INAF, i la Comissió Europea tenen accés a totes les dades tècniques i estadístiques del BCE.

Article 49. Cooperació per a la protecció de l'euro contra la falsificació

1. Per garantir una protecció eficaç de l'euro contra la falsificació, és necessària la cooperació d'Andorra, de la Comissió Europea i del BCE.

2. En particular, d'una banda, el CNA i CNAM cooperen a través de l'INAF amb la Comissió Europea i el BCE; i, per altra banda, l'OCN en compliment dels acords establerts o aquells que s'estableixin en el futur, coopera amb la Interpol i amb l'Europol.

Aquesta cooperació es duu a terme:

- intercanviant informació sobre la prevenció de la falsificació i la lluita contra la posada en circulació de bitllets i monedes falsificats;
- informant periòdicament sobre l'abast de les falsificacions per fer una anàlisi estratègica;
- prestant assistència mútua en la prevenció de la falsificació i lluitant contra la posada en circulació de bitllets i monedes falsificats, la qual inclou, entre d'altres, suport científic i formació.

3. En l'àmbit de l'assistència mútua i sense perjudici del rol de l'Europol, l'OCN estableix un sistema d'intercanvi de missatges relatius a les dades tècniques (alerta ràpida) amb les altres Oficines Centrals Nacionals a les que fa referència l'article 12 del Conveni de Ginebra, amb el BCE i, si escau, amb la Comissió Europea, en l'àmbit de les seves respectives competències. Qualsevol comunicació o intercanvi d'informació entre l'OCN i el BCE o la Comissió Europea es duu a terme a través de l'INAF.

Article 50. Capacitat jurídica de l'Europol

L'Europol té capacitat jurídica i contractual a Andorra, en base als termes que s'estableixin en l'Acord de cooperació que s'ha de signar entre el Principat d'Andorra i l'Europol, de forma que pot donar suport i enfortir l'acció de les autoritats competents i cooperar en matèria de prevenció de la

falsificació i de lluita contra la posada en circulació de monedes i bitllets falsificats.

Títol VII. Taxes

Article 51. Taxa de tractament de monedes

1. Aquest article estableix les taxes de tractament aplicables a les monedes d'euro no aptes per a la circulació.

2. L'INAF pot retenir, en concepte de taxa de tractament, fins al 5% del valor nominal de les monedes no aptes per a la circulació entregades. En el cas de verificació d'una caixa o bossa sencera, s'afegeix una taxa addicional de fins al 15% del valor nominal de les monedes entregades.

3. L'INAF pot preveure exempcions generals o parcials de les taxes de tractament quan les persones físiques o jurídiques que realitzen l'entrega de les monedes cooperin estretament i periòdicament amb les autoritats competents, en la retirada de la circulació de les monedes d'euro falsificades i de les monedes no aptes per a la circulació, o quan dites exempcions obeeixin a l'interès públic.

4. El transport i els costos connexos van a càrrec de la persona física o jurídica que realitza l'entrega de les monedes d'euro.

5. Sense perjudici de l'exempció prevista a l'apartat 3, l'INAF pot preveure que cada any quedi exempta de les taxes de tractament la quantitat màxima d'un quilo de monedes d'euro no aptes per a la circulació per denominació i per persona física o jurídica que realitzi l'entrega de monedes d'euro.

Si una entrega concreta de monedes conté monedes tractades amb productes químics o amb altres substàncies perilloses, de tal manera que puguin suposar un risc sanitari per a les persones encarregades del seu tractament, s'afegeix a les taxes aplicades de conformitat amb l'apartat 2, una taxa addicional equivalent al 20% del valor nominal de les monedes d'euro entregades.

Article 52. Taxa de tractament de bitllets

1. Aquest article estableix les taxes de tractament aplicables als bitllets d'euro.

2. L'INAF carrega a les entitats que manegen efectiu una taxa quan demanin a l'INAF, d'acord amb l'article 30, que bescanviï bitllets d'euro autèntics que han estat deteriorats per aparells anti-robatori.

3. La taxa és de 10 cèntims per cada bitllet deteriorat.

4. La taxa només és aplicada si es bescanvien com a mínim 50 bitllets deteriorats. La taxa es carrega a tots els bitllets bescanviats.

5. No es cobra cap taxa quan els bitllets d'euro hagin estat deteriorats en un robatori o en un intent de robatori, furt o alguna altra activitat criminal.

Títol VIII. Règim sancionador

Article 53. Competències

1. L'INAF exerceix el poder disciplinari sobre el conjunt de les entitats operatives del sistema financer, per al compliment de les disposicions d'aquesta Llei i les normes que la implementin i, amb aquesta finalitat, incoa, tramita i resol els procediments sancionadors i determina les sancions corresponents, quan la infracció ha estat presumptament comesa per entitats operatives del sistema financer.

2. El Departament de Policia i el Ministeri encarregat d'Interior són competents, respectivament, per incoar i tramitar d'una banda, i per resoldre d'altra banda, els procediments sancionadors regulats per aquest títol, quan els incompliments han estat presumptament comesos per persones físiques o jurídiques no operatives del sistema financer.

Article 54. Subjectes infractors

1. Són subjectes infractors les persones físiques o jurídiques que cometin les accions o omissions tipificades en aquesta Llei.

2. A més, són subjectes infractors els qui exerceixin càrrecs d'administració o de direcció general, de fet o de dret, a les entitats autores i responsables de la infracció, quan les infraccions siguin imputables a la seva conducta dolosa o negligent.

3. A l'efecte del previst en aquest article, exerceixen càrrecs d'administració o de direcció general, de fet o de dret, els administradors o membres de consells d'administració, o les persones que exerceixen funcions de direcció.

Article 55. Infraccions administratives

1. Constitueix una infracció administrativa de les entitats que manegen efectiu:

- a) l'incompliment de les obligacions establertes a l'article 19 i 35 d'aquesta Llei sobre monedes d'euro; o
- b) l'incompliment de les obligacions establertes a l'article 40 i 41 d'aquesta Llei sobre bitllets d'euro; o
- c) executar una comprovació manual de la validesa dels bitllets, sense concurrència de les circumstàncies excepcionals establertes legalment; o
- d) no permetre inspeccions *in situ* o no cooperar amb l'autoritat competent en el marc de les inspeccions *in situ* regulades als articles 23 i 33 d'aquesta Llei; o

e) no emprendre les mesures correctores ordenades d'acord amb les disposicions dels articles 23 i 33 d'aquesta Llei; o

f) l'incompliment de l'obligació d'informació mencionada als articles 24 i 34 d'aquesta Llei; o

g) la reproducció total o parcial del disseny de la cara comú de les monedes d'euro sense disposar de la corresponent autorització; o

h) la reproducció del disseny de la cara comú de les monedes d'euro, medalles i fitxes de metall o qualsevol altre objecte metàl·lic que pugui ser confós amb una moneda; o

i) l'incompliment de les disposicions previstes en aquesta Llei relatives a la fabricació i la venda de medalles i fitxes, així com a la seva importació i distribució amb altres fins comercials o de venda; o

j) la desobediència a l'ordre de deixar de produir reproduccions irregulars de bitllets d'euro o objectes que podrien ser confosos amb bitllets autèntics; o

k) la desobediència a l'ordre d'entrega de reproduccions irregulars de bitllets d'euro o d'objectes que podrien ser confosos amb bitllets autèntics; o

l) l'incompliment de l'obligació d'entrega de monedes i bitllets no aptes per a la circulació.

2. Constitueix una infracció administrativa del públic en general:

a) l'incompliment de l'obligació d'entrega de monedes i bitllets falsificats descrita a l'article 41 d'aquesta Llei; o

b) la reproducció total o parcial del disseny de la cara comú de les monedes d'euro sense disposar de la corresponent autorització; o

c) la reproducció del disseny de la cara comú de les monedes d'euro, medalles i fitxes de metall o qualsevol altre objecte metàl·lic que pugui ser confós amb una moneda; o

d) l'incompliment de les disposicions previstes en aquesta Llei relatives a la fabricació i a la venda de medalles i fitxes, així com a la seva importació i distribució amb altres fins comercials o de venda; o

e) la desobediència a l'ordre de deixar de produir reproduccions irregulars de bitllets d'euro o objectes que podrien ser confosos amb bitllets autèntics; o

f) la desobediència a l'ordre d'entrega de reproduccions irregulars de bitllets d'euro o d'objectes que podrien ser confosos amb bitllets autèntics.

3. Així mateix és una infracció administrativa qualsevol infracció de les normes previstes en la present Llei no llistades en els apartats 1 i 2.

Article 56. Procediment sancionador

1. Quan les infraccions hagin estat presumptament comeses per entitats operatives del sistema financer, el procediment sancionador emprat és l'establert a la Llei reguladora del Règim Disciplinari del Sistema Financer, del 27 de novembre del 1997, o les normes que l'hagin esmenada o modificada o puguin esmenar-la o modificar-la més endavant.

2. Quan les infraccions hagin estat presumptament comeses per persones físiques o jurídiques diferents de les mencionades a la secció anterior d'aquest article, el procediment sancionador emprat és l'establert al Reglament regulador del procediment sancionador, del 21 d'octubre del 1998, o les normes que l'hagin esmenat o modificat o puguin esmenar-lo o modificar-lo més endavant.

Article 57. Sancions

1. Els límits dins dels quals l'INAF o el Ministeri encarregat d'Interior poden imposar multes i pagaments periòdics coercitius als infractors són els següents:

a) multes: el límit superior és de cinc-cents mil (500.000) euros; i

b) pagaments periòdics coercitius: el límit màxim és de deu mil (10.000) euros per dia d'infracció.

2. Els pagaments periòdics coercitius es corresponen amb la quantitat de diners que ha de pagar un infractor en cas d'infracció continuada, en concepte de sanció, que serà calculada per cada dia d'infracció continuada després de la notificació d'una decisió a l'infractor, d'acord amb l'establert a l'article 56 d'aquesta Llei, per la qual s'exigeix el cessament de la conducta infractora.

3. Els pagaments periòdics coercitius es poden imposar per un període màxim de sis mesos, a partir de la notificació de la decisió a l'infractor, d'acord amb les disposicions d'aquesta Llei.

4. Per determinar si procedeix imposar una sanció i quina ha de ser, l'INAF o el Ministeri encarregat d'Interior es guien pel principi de proporcionalitat.

5. Quan sigui procedent, l'INAF o el Ministeri encarregat d'Interior tenen en consideració les circumstàncies del cas concret, com ara:

a) d'una banda, la bona fe i el grau de transparència de l'infractor en la interpretació i aplicació de l'obligació respecte de la normativa aplicable, així com el grau de diligència i cooperació demostrat per l'infractor o, per altra banda, qualsevol prova d'engany intencionat per part dels treballadors de l'entitat infractora;

b) la falta de vigilància, els buits o les insuficiències dels mecanismes de previsió;

c) la gravetat dels efectes de la infracció;

d) la repetició, la freqüència o la durada de la infracció per part de l'infractor;

e) els beneficis obtinguts per l'infractor a causa de la infracció;

f) la dimensió econòmica de l'infractor; i

g) la conducta anterior de l'entitat en relació amb el compliment de les normes i els reglaments, així com en relació amb les sol·licituds que s'hagin efectuat de forma previsible, considerant les sancions irrevocables imposades durant els últims cinc anys.

6. Una comissió formada per l'INAF i el Ministeri encarregat d'Interior és l'encarregada d'assegurar una aplicació homogènia de les sancions corresponents a les infraccions establertes en aquest títol. Amb aquest objectiu, aquesta comissió emet les directrius necessàries a tenir en consideració quan s'imposin les sancions establertes en aquesta Llei.

7. Quan la infracció consisteixi en l'incompliment d'una obligació, l'aplicació d'una sanció no eximeix l'infractor del compliment de dita obligació.

Article 58. Terminis i prescripció

1. Les infraccions prescriuen transcorregut un (1) any a partir del moment en què l'autoritat competent per iniciar el procediment sancionador s'assabenti de la seva comissió i, en tot cas, transcorreguts cinc (5) anys a comptar des de la data en què la infracció hagi estat comesa; o, en cas d'infracció continuada, cinc (5) anys després que la infracció hagi cessat.

La prescripció s'interromp per la iniciació de l'expedient sancionador corresponent.

2. Les sancions prescriuen transcorreguts tres (3) anys des de la seva imposició.

Als efectes d'aquest article, el termini de prescripció de les sancions es computa des del dia següent a aquell en què resulti ferma la resolució que imposa la sanció.

Article 59. Responsabilitat

1. Les infraccions establertes en aquesta Llei són d'aplicació sense perjudici de les responsabilitats que puguin derivar-se dels fets incriminats que siguin objecte de sanció penal.

2. Quan les infraccions comeses puguin ser constitutives de delictes, l'INAF i, si escau, el Departament de Policia, informen immediatament el Ministeri Fiscal i suspenen la tramitació del procediment administratiu sancionador fins que recaigui una resolució definitiva del procediment penal.

3. No obstant això, no se suspèn el procediment sancionador quan no es produeixi una vulneració del principi “*non bis in idem*” entre el procediment penal i l’administratiu; és a dir, quan les normes sancionadores tingui finalitats diferents, quan els fets sancionables siguin diferents o quan no existeixi una identitat entre les persones presumptament responsables.

4. En el cas que la instrucció d’un sumari, que comporti una condemna ferma de la jurisdicció penal a aquells subjectes obligats de la present Llei, permeti constatar la concurrència d’infraccions administratives, es procedeix a l’obertura de l’expedient sancionador corresponent.

Article 60. Recursos

1. Les resolucions que, d’acord amb aquesta Llei, imposi l’INAF no són susceptibles de recurs administratiu i només poden ser impugnades directament davant la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles, en el termini de tretze (13) dies hàbils comptadors des del dia següent de la notificació de la resolució.

2. Les resolucions que, d’acord amb aquesta Llei, imposi el Ministeri encarregat d’Interior són susceptibles de recurs administratiu d’acord amb l’establert al Codi de l’Administració.

3. El recurs jurisdiccional no suspèn l’execució, d’acord amb el Codi de l’Administració, sense perjudici de les facultats de la Secció Administrativa del Tribunal de Batlles derivades de la legislació vigent d’acord amb el mateix Codi de l’Administració i disposicions relacionades.

Disposició final primera

El Govern aprova el Reglament que desenvolupa les disposicions d’aquesta Llei en el termini d’un mes de la publicació al Butlletí Oficial del Principat d’Andorra d’aquesta.

Disposició final segona

La present Llei entra en vigor tres (3) mesos després de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d’Andorra.

Andorra la Vella, 19 de juny del 2013

ANNEX

Annex. Símbol al qual es fa referència a l’article 2

